

॥ નમો નમઃ શ્રી ગુલુપ્રેમસૂર્યે ॥

પ્રભુ દર્શન સુખસંપદા

પ.પૂ. પૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્ય ભગવંત
શ્રીમદ્ વિજય હેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી
મહારાજા

● પ્રકાશક ●

બાળુભાઈ સી. જરીવાલા

દુ.નં.પ, બદ્રિકેશ્વર સોસાયટી,
મરીન ડ્રાઇવ ઈ રોડ, મુંબઈ-૨.
ફોન : ૨૨૮૧૯૯૯૦, ૨૩૬૨૪૪૭૭

(૧)

॥ નમો નમઃ શ્રી ગુલુપ્રેમસૂર્યે ॥

પ્રભુ દર્શન સુખસંપદા

પ.પૂ. પૈરાગ્યદેશનાદક્ષ આચાર્ય ભગવંત
શ્રીમદ્ વિજય હેમચંદ્રસૂરીશ્વરજી
મહારાજા

● પ્રકાશક ●

બાળુભાઈ સી. જરીવાલા

દુ.નં.પ, બદ્રિકેશ્વર સોસાયટી,
મરીન ડ્રાઇવ ઈ રોડ, મુંબઈ-૨.
ફોન : ૨૨૮૧૯૯૯૦, ૨૩૬૨૪૪૭૭

(૧)

● પ્રાસિસ્થાન ●

- પ્રકાશક
- દિલીપ રાજેન્ડ્રકુમાર શાહ
નંદિતા એપાર્ટમેન્ટ, ભગવાનનગરનો ટેકરો,
પાલડી, અમદાવાદ-૭. ફોન : ૨૬૬૩૬૧૮૮
- શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
C/o.ચંદ્રકાંત એસ. સંઘવી
દુ/બી, અશોકા કોમ્પ્લેક્સ, રેલ્વે ગરનાળા પાસે,
પાટણ (ઉ.ગુ.) ફોન : ૨૩૧૬૦૩
- શ્રી આદિનાથ જૈન મંદિર
ડીલક્ષ સોસાયટી સામે, નિગ્રામપુરા, વડોદરા-૮.
ફોન : (૦૨૬૫) ૨૭૮૧૮૫૪.

Printed by : SHREE PARSHVA COMPUTERS,
58, Patel Society, Jawahar Chowk, Maninagar, A'bad-8. Tel.25460295

(૨)

● પ્રાસિસ્થાન ●

- પ્રકાશક
- દિલીપ રાજેન્ડ્રકુમાર શાહ
નંદિતા એપાર્ટમેન્ટ, ભગવાનનગરનો ટેકરો,
પાલડી, અમદાવાદ-૭. ફોન : ૨૬૬૩૬૧૮૮
- શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
C/o.ચંદ્રકાંત એસ. સંઘવી
દુ/બી, અશોકા કોમ્પ્લેક્સ, રેલ્વે ગરનાળા પાસે,
પાટણ (ઉ.ગુ.) ફોન : ૨૩૧૬૦૩
- શ્રી આદિનાથ જૈન મંદિર
ડીલક્ષ સોસાયટી સામે, નિગ્રામપુરા, વડોદરા-૮.
ફોન : (૦૨૬૫) ૨૭૮૧૮૫૪.

Printed by : SHREE PARSHVA COMPUTERS,
58, Patel Society, Jawahar Chowk, Maninagar, A'bad-8. Tel.25460295

(૨)

ઉપકારી એવા દેવાદિદેવે મોક્ષ માર્ગ બતાવ્યો,
અનંત જન્મ-મરણોથી છૂટવાનો ઉપાય બતાવ્યો,
એટલું જ નહીં કઠણ એવા મોક્ષમાર્ગ જવાનું સામર્થ્ય
આપ્યું, તેવા ઉપકારી દેવાદિદેવને કૃતજ્ઞ આત્માઓ
કેવી રીતે ભૂલી શકે ? તેમના ઉપકારને વાર્ચવાર
ચાદ કરતા આંખમાં ઝળહળીયા આવે, વાણી ગદગદ
બને, હૃદય ભરાઈ જાય તેમાં શું નવાઈ ?

સામાન્યથી પણ જેણે આ સંસારમાં કયારેક
કોઈએ મરણથી બચાવેલ હોય, મહાન આપત્તિમાંથી
પાર ઉતાર્યા હોય તેવા પુરુષને યોગ્યાત્માઓ ભૂલી
નથી શકતા. વાર્ચવાર ચાદ કરે છે અને તેમની
ખૂબ ખૂબ ભક્તિ-બહુમાન કરે છે. તો પછી અનંતા
જન્મ-મરણોથી હંમેશ માટે બચાવનાર ફરીથી કદ્દિ
પાછી ન આવે તે રીતે સઘળી આપત્તિઓને દૂર
કરનાર, મોક્ષના અનંત સુખને આપનાર, મોક્ષ ન

(૬)

છે. અને છેલ્લા ભવમાં આ પુણ્યપ્રકૃતિના પ્રતાપે
દેવોથી પણ પૂજયત્વ, કલ્યાણકાદિ પ્રસંગે ૧૪
રાજલોકમાં પ્રકાશ તથા જીવ માત્રને ક્ષણાભર અત્યંત
સુખની પ્રાપ્તિ કરાવવાપણું, કુદરતની અનુકૂળતાઓ,
વગેરે અનેક પ્રકારનો પ્રભાવ પ્રાપ્ત કરે છે. કેવળજ્ઞાન
પ્રાપ્તિ પછી તીર્થકર નામકર્મના પુણ્યપ્રભાવથી પ્રભુ
ધર્મતીર્થની સ્થાપના કરે છે. ઈન્દ્રાદિ દેવો વિ.
સમવસરણાદિની ર્ચના કરે છે. તેમાં બેસીને પરમાત્મા
દેશના આપે છે, મોક્ષ માર્ગ બતાવે છે. અને સંસારના
અનંત દુઃખોથી છુટીને અનંતસુખ પ્રાપ્ત કરાવનાર
એવા ધર્મશાસનનું પ્રવર્તન કરે છે. જગતના જીવોના
સુખ માટે પ્રવતિવેલ ધર્મશાસન એ પરમાત્માના નિવર્ણા
પછી પણ આગળ ચાલે છે. એ ધર્મશાસનની શીતળ
છાયામાં અનેક ભવ્યાત્માઓ દુઃખોનું અને તેના
કારણભૂત કર્મોનું ઉન્મૂલન કરતા મુક્તિ તરફના
પ્રચારણમાં આગળ વધે છે.

(૫)

તેવા ગીતાર્થ આચાર્ય ભગવંતો સુંદર વિદ્યિ વિદ્યાન
સાથે પ્રબળ સંકલ્પથી પ્રતિમાઓમાં પરમાત્મ પદની
સ્થાપના કરે છે. એટલે પ્રતિમાજુ સાક્ષાત્ પરમાત્મ
તુલ્ય પૂજનીય બને છે. આજે અનેક ગામ નગરોમાં
તથા તીર્થોમાં આવા પૂજનીય પરમાત્માના પ્રતિમાજુ
છે. શશ્રૂંજ્ય, ગિરનાર, સમેતશિખર, રાણકપુર,
દિયાણા, નાંદિયા, આબુ, રાજગૃહી, કોરટાજુ,
કલિકુંડ, ભોયણી, પાનસર, ઝઘડિયાજુ વગેરે સેંકડો
તીર્થોમાં સેંકડો વર્ષ પ્રાચીન પ્રતિમાઓ છે.

જિનપ્રતિમાના દર્શનથી દુઃખનો નાશ થાય છે.
જિનપ્રતિમાના વંદનથી વાંચિત પ્રાપ્ત થાય છે.

જિનપ્રતિમાના પૂજનથી બાહ્ય અભ્યંતર લક્ષ્મીની
પ્રાપ્તિ થાય છે. બાહ્ય લક્ષ્મી: રાજા, ચક્રવર્તી, દેવ
કે દેવેન્દ્રપણું છે. અભ્યંતર લક્ષ્મી: જ્ઞાન, દર્શન,
ચારિત્ર, આંતરિક સુખ વગેરે છે. પરમાત્મા સાક્ષાત્
કલ્યાણ અને ચિંતામણિથી અધિક છે.

(૮)

મળે ત્યાં સુધી પણ સંસારમાં પણ ઉચ્ચ સ્થાનોએ
પહોંચાડનાર દેવાદિદેવને શી રીતે ભૂલી શકાય ?
અભેની ભક્તિ વિના કેમ રહી શકાય ? તેમના પ્રત્યે
હૃદયમાં બહુમાન ઊભું થયા વગર શી રીતે રહે ?
તેમના દર્શન કરતા આંખોમાં ઝળહળીયા આવે,
તેમના ગુણગાન ગાતા વાણી ગદગદ બને, તેમનું
ચિંતન કરતા હૃદય ભરાઈ જાય, એ બન્ધા વિના
કેમ રહે ?

કૃતજ્ઞ એવા ભવ્યાત્માઓ ઉપકારી એવા
દેવાદિદેવનું સ્મરણ-વંદન-પૂજન-દ્વારા વગેરે
વાર્ચવાર કરે છે. સાક્ષાત્ ભાવ તીર્થકર પરમાત્માની
છાજરી નથી, ત્યારે પણ પ્રભુના ઉપકારનું વિસ્મરણ
ન થાય તેના માટે પ્રતિમાનું નિર્મણ કરવામાં આવે
છે. આ પ્રતિમાઓ અભેને એમ દર્શન-પૂજનને યોગ્ય
બનતી નથી. પરંતુ શ્રેષ્ઠ, પવિત્ર, ઉત્તમ આચારવાન

(૯)

પરમાત્માના દર્શન કેવી રીતે કરશો ?

પરમાત્માના દર્શન કરવા ઘરેથી નીકળતા પૂર્વ જ શુભ મનોરથ પૂર્વક મંદિરે જવું, સુખી શ્રાવકે તો દાન આપતા આપતા જવાની વિધિ છે. પરમાત્માના મંદિરની બહાર જ ઉપાનષઠ(ચંપલ) વગેરે વસ્તુનો ત્યાગ કરી, નિસીણી-સંસારના વ્યાપારનો ત્યાગ કરી મંદિરમાં પ્રવેશ કરવો. પરમાત્માના દર્શન થતા જ હાથ જોડી માથે અંજલિ કરી “નમો બિણાણં” કહેવું. પરમાત્માની નિકટ જઈ ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેવી. ભમતિમાં પ્રતિમાજુ હોય તો બધાના દર્શન કરવા. છેલ્લે પ્રભુ પાસે આવી ભાઈઓ પ્રભુની જમણી બાજુ અને બેનોએ પ્રભુની ડાબી બાજુ ઊભા રહી કમરથી નમી પ્રણામ કરવા, આને અધ્યાત્મિક પ્રણામ કરે છે. આજુબાજુના પ્રતિમાજુઓને પણ જુહારવા. પછી પરમાત્માના સુંદર વર્ણનવાળી, ઉત્તમ ભાવ ઉત્પણ કરે તેવી સ્તુતિઓ

(૧૦)

રાવણે આષાપદ પર પરમાત્માની ભક્તિ કરતા તીર્થકરનામ કર્મ બાંધ્યું, નાગકેતુએ પ્રભુની પૂજા કરતા કેવળજ્ઞાન લીધું, કુમારપાળ મહારાજાએ પૂર્વ ભવમા પરમાત્માની પાંચ કોડીના અટાર ફુલથી પૂજા કરીને જબરજસ્ત પુણ્યોપાર્જન કર્યું જેના પ્રભાવે અટાર દેશના રાજ થયા, જૈન ધર્મ મળ્યો, વિશેષ પ્રભુ ભક્તિ થકી દેવલોકમાં ગયા, ગણધર થઈ મોક્ષે જશે.

આવા તો જિનેશ્વર પ્રભુની પ્રતિમાના દર્શન-પૂજન અને વંદનથી અત્યંત લાભ થયાના અગણિત દૃષ્ટાંતો છે.

વર્તમાનમાં પણ જૈન સંઘ પરમાત્માના દર્શન-પૂજન-વંદન વગેરે ભક્તિ દ્વારા અગણિત પુણ્યોપાર્જન કરી રહ્યો છે. સમ્યક્ત્વ નિર્મિત કરી રહ્યો છે, પરમાત્માના દર્શન-પૂજનથી અનેકના અંતરાચ્ચો આજે પણ તૂટે છે. વિદ્ધનો નાશ પામે છે. ઈષ્ટસિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે.

(૯)

ભાવચાત્રા

(આ અવશ્ય વાંચો)

અહીં એક મહિનાની વાત હવે સૂચિત કરાય છે. અનેક તીર્થોમાં અને ગામોમાં દર્શન વગેરે કર્યા પછી જીવો પરમાત્માને ભૂલી જાય છે. સ્વ. પરમગુરુદેવ સિદ્ધાંત મહોદધિ આચાર્યદેવશ્રી પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ પોતે જીવનમાં દર્શન કરેલ બધા જ ચૈત્યોના પ્રતિમાજુઓને મનમાં ચાદ કરી હંમેશા ભાવ ચાચા કરતા. સંચય જીવનમાં તો વિહારો વગેરેમાં નવા નવા ગામોના ઘણા ઘણા ચૈત્યોના દર્શન થાય. પૂજયશ્રીએ બધા જ ગામોના ચૈત્યોને ચાદ કરી, રોજ પ્રભુના ભાવથી દર્શન-વંદન કરતા. આમ રોજ સેંકડો ચૈત્યોની ભાવ ચાચા કરતા. પૂજયશ્રીના નિકટના ભક્ત ઉપાસક સુશ્રાવક રમણલાલ વજેચંદ પણ પૂજયશ્રીની પ્રેરણાથી

(૧૨)

બોલવી. ભૂમિ પ્રમાર્જને પરમાત્માને ખમાસમણ દઈ, ઈરિયાવહિ કરી ચૈત્યવંદન કે દેવવંદન કરવું. સૂત્રો મન-વચન-કાચા અણોના પ્રણિદ્ધાન પૂર્વક અસ્થાલિત પણ ઉચ્ચારવા, મુદ્રાઓ પણ ચથાચોંચ કરવી.

ચૈત્યવંદન પૂર્વ થચે ભાવપૂર્વક સ્તુતિઓ બોલવી તથા પ્રભુનું એક ચિંતે દ્યાન કરવું. આ બદ્યું કર્યા પછી પરમાત્માને પૂંઠ ન પડે એ રીતે મંદિરની બહાર નીકળવું. આ માત્ર દર્શન વંદનની વિધિ બતાવી છે.

પૂજાની વિધિ વિશેષ ગ્રંથોમાંથી જાણી લેવી. ચૈત્યવંદન-દેવવંદન પણ નવ પ્રકારના છે. એ બદ્યું અન્યાન્યથી જાણી લેતું.

(૧૧)

લેવડ-દેવડ લખાય છે. પછી ખાતાવહીમાં દરેકના ખાતા કરી તેમાં તે તે ખાતાવાળાની રકમો જમા-ઉધાર કરાય છે. આ રીતે અહીં ચોવીશ ભગવાનના તથા શ્રી સીમંધર સ્વામીના અભે કુલ પચ્ચીસ વિભાગ આ પુસ્તકમા ઊભા કર્યા છે. જ્યારે જ્યારે તમે તીર્થ યાઓએ જાવ કે ગામ-નગરોમાં પ્રભુના નવા દર્શન કરો ત્યારે તમારે તુરત એ ભગવાનના પાનામાં તે ગામનું કે સ્થળનું નામ લખી લેવું. આમ કરવાથી તમારી પાસે દરેક ભગવાનના ચૈત્યોનું લિસ્ટ થઈ જશે. આમા મુખ્યત્વે મૂળનાયક લેવાના છતા મૂળનાયક સિવાય બીજા કોઈ વિશેષ પ્રતિમા મંદિરમાં જણાય જે યાદ કરતા નજર સમક્ષ આવી જાય તો તેની પણ નોંધ કરી શકાય. આ રીતે નોંધ કર્યા પછી રોજ યાદ કરતા થોડા જ ટાઈમમાં તમે આ નોટ વગર પણ રાત્રિ વગેરેના વખતે બધા ભગવાનોને

(૧૪)

આવી ચૈત્યોની ભાવ યાત્રા કરતા હતા. અનેક પૂજય મુનિરાજે, સાધ્વીજીઓ અને શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ પણ આ રીતે ભાવ યાત્રા કરે છે.

તીર્થ સ્થળો કે ગામ નગરોમાં આ રીતે પ્રભુના દર્શન-વંદન-પૂજન યાત્રા કર્યા પછી અનુકૂળતા મુજબ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ પણ ભાવ યાત્રા કરવી જરૂરી છે. આનાથી તે તે ચૈત્યોની સ્મૃતિ તાજી રહે છે. પુણ્યની પણ વૃદ્ધિ થતી જાય છે. ભાવયાામાં દર્શન કરેલા ચૈત્યોને કુમશઃ યાદ કરી તેના મૂળનાયક ભગવંતો કે આજુબાજુ પણ કોઈ દેરી વગેરેની શ્રેષ્ઠ પ્રતિમાઓ હોય તો તેને યાદ કરી ભાવથી દર્શન વંદન કરાય છે. આમ દર્શન કરેલા સેંકડો ક્રિન-પ્રતિમાઓની ભાવ યાત્રા થાય છે.

અહિં ભાવ યાત્રા માટે એક બીજુ પદ્ધતિ બતાવેલ છે. વેપારમાં જેમ રોજમેળમાં રોજ ઘરાકો સાથેના

(૧૩)

યાદ કરી નમસ્કાર-દર્શન-વંદન ભાવથી કરી શકશો. આમાં અષ્ટભદેવ ભગવાન, શાંતિનાથ ભગવાન, નેમિનાથ ભગવાન, પાર્શ્વનાથ ભગવાન, મહાવીર પ્રભુ વગેરેના ચૈત્યો વધારે હોવાથી તેના પાના વધારે રાખ્યા છે. સમજણ માટે કેટલાક પાનાઓમાં પ્રારંભમાં સ્થળોના નામ પણ છાપેલ છે.

આ રીતે તમે જે કે પ્રભુના દર્શન-પૂજન-વંદન કરો, અનેક ગામોમાં કે તીર્થયાાદિમા, તો તેની આમા નોંધ કરી, વારંવાર તેને યાદ કરી ભાવયાાનું અટળક પુણ્ય બાંધો એ જ શુભેચ્છા.

(૧૫)

* પ્રભુ દર્શનનું ફળ *

દેરાસર જવાની ઈરછા કરતા	૧ ઉપવાસ
દેરાસર જવા ઊભા થતા	૨ ઉપવાસ
દેરાસર તરફ પગ માંડતા	૫ ઉપવાસ
દેરાસર તરફ અધી રસ્તે	૧૫ ઉપવાસ
દેરાસરના દૂરથી દર્શન કરતાં	૩૦ ઉપવાસ
દેરાસર પાસે આવતા	૬ માસ ઉપવાસ
દેરાસરમાં ગભારા પાસે આવતા	૧ વર્ષ ઉપવાસ
પ્રણ પ્રદક્ષિણા આપતા	૧૦૦ વર્ષ ઉપવાસ
પૂજા કરતા	૧૦૦૦ વર્ષ ઉપવાસ
માળા પહેરાવતા	૧ લાખ વર્ષ ઉપવાસ
ચૈત્યવંદન-ગીત-ગાન-ગૃત્ય	અનંત ફળ

(૧૬)

(૧૮)

શ્રી આદિનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી સિદ્ધાચલગિરિ મૂળનાયક
(૨) શ્રી સિદ્ધાચલગિરિ રાયણપાદુકા

(૧૯)

(૨૦)

(૧૬)

શ્રી અજિતનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી તારંગાતીર્થ મૂળનાયક

- (२२)

श्री संभवनाथाय नमः

- (२४)

(२१)

(२३)

શ્રી અભિનંદનસ્વામિને નમઃ

શ્રી સુમતિનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી તળાજ તીર્થ મૂળનાયક

(૨) શ્રી ભાતર તીર્થ

(૨૮)

श्री पद्मप्रभस्यामिने नमः

(१) श्री पाबल तीर्थ

(३०)

श्री सुपार्श्वनाथाय नमः

(३२)

(३१)

(२८)

શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામિને નમઃ

(૩૪)

શ્રી સુવિધિનાથાય નમઃ

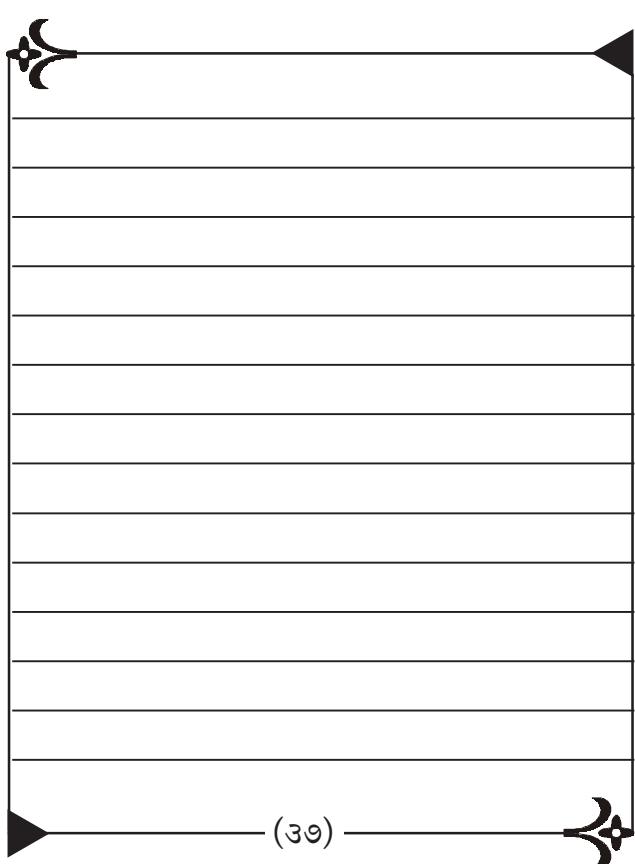
(૩૬)

(૩૩)

(૩૫)

श्री श्रीतलनाथाय नमः

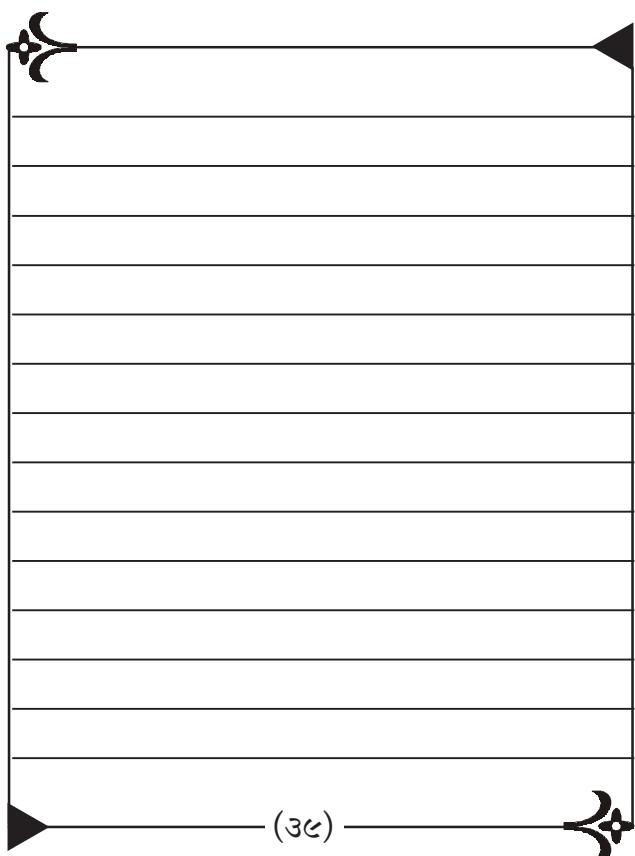
(३८)

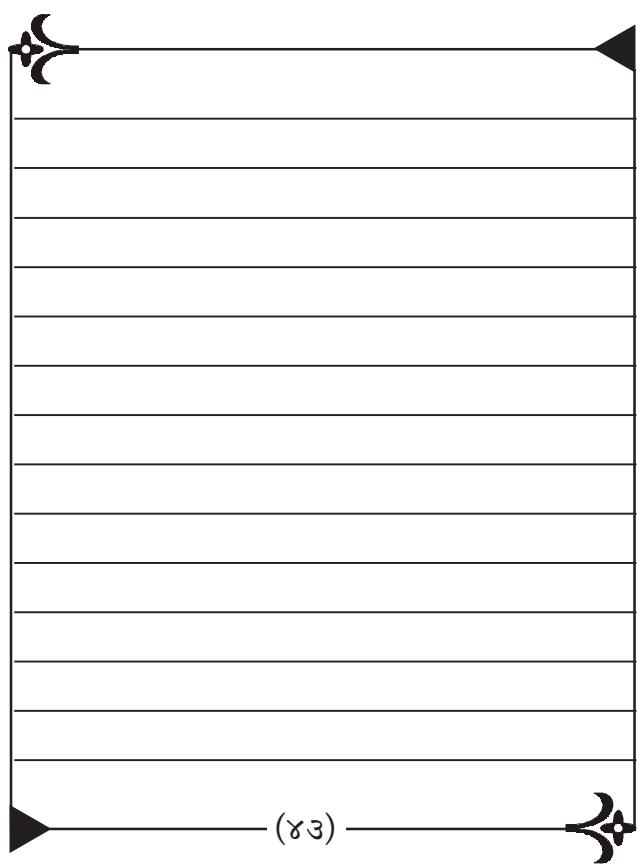
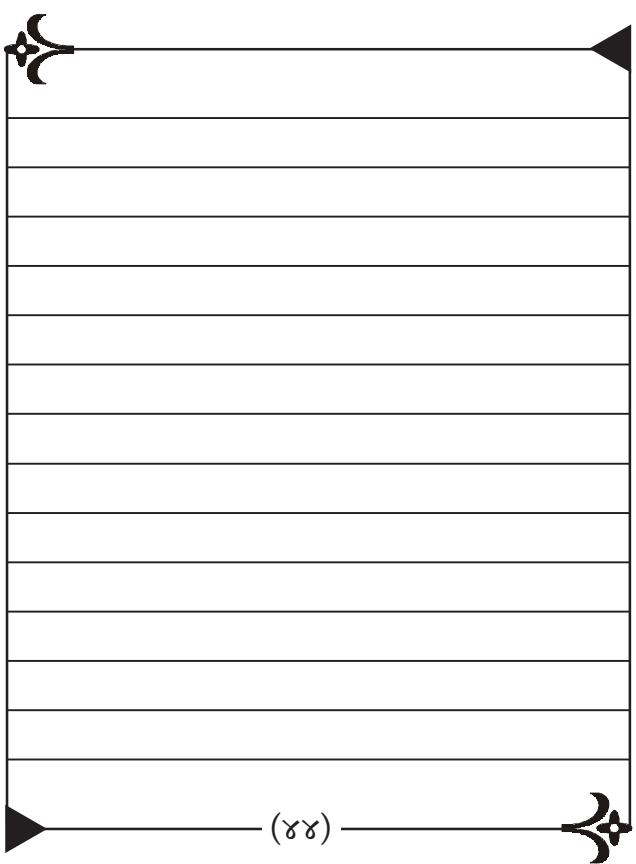
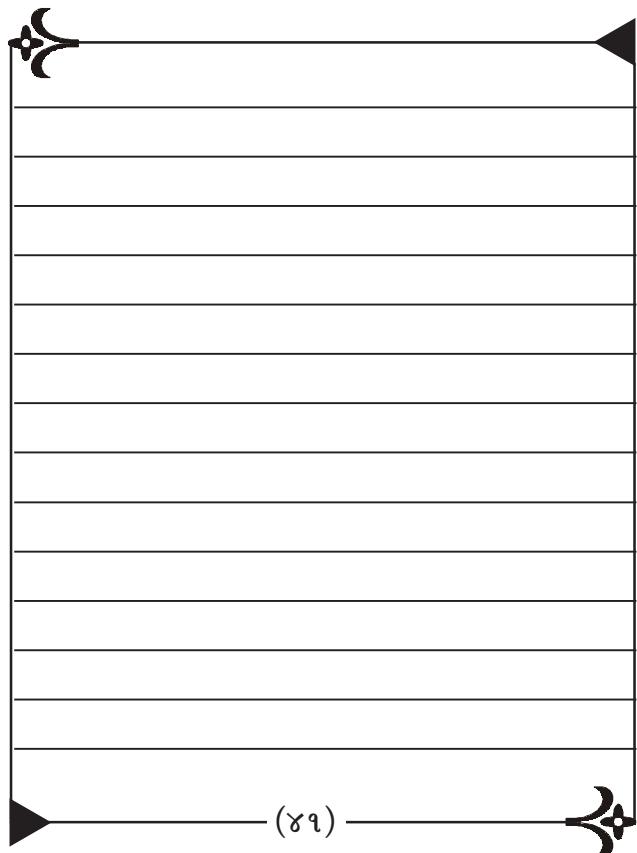
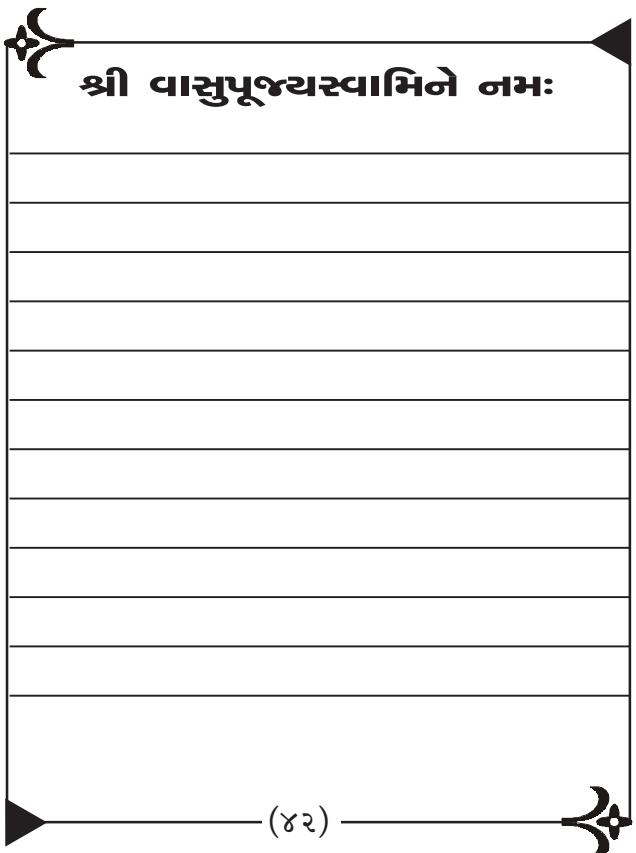
(३९)

श्री श्रेयांसनाथाय नमः

(४०)

(४१)

શ્રી વિમલનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી બલસાણા તીર્થ

- (γξ)

શ્રી અનંતનાથાય નમઃ

- (84)

(84)

(89)

શ્રી ધર્મનાથાય નમઃ

- (40)

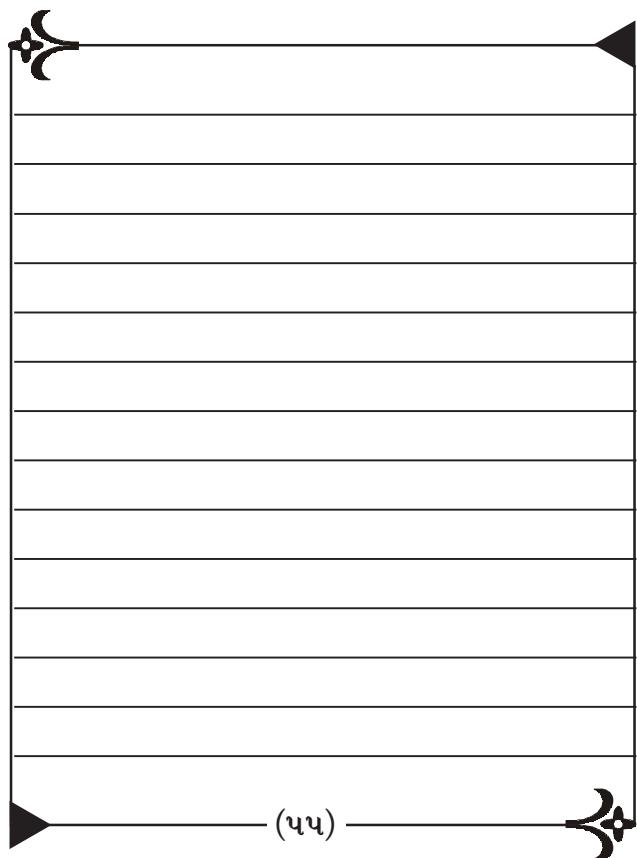
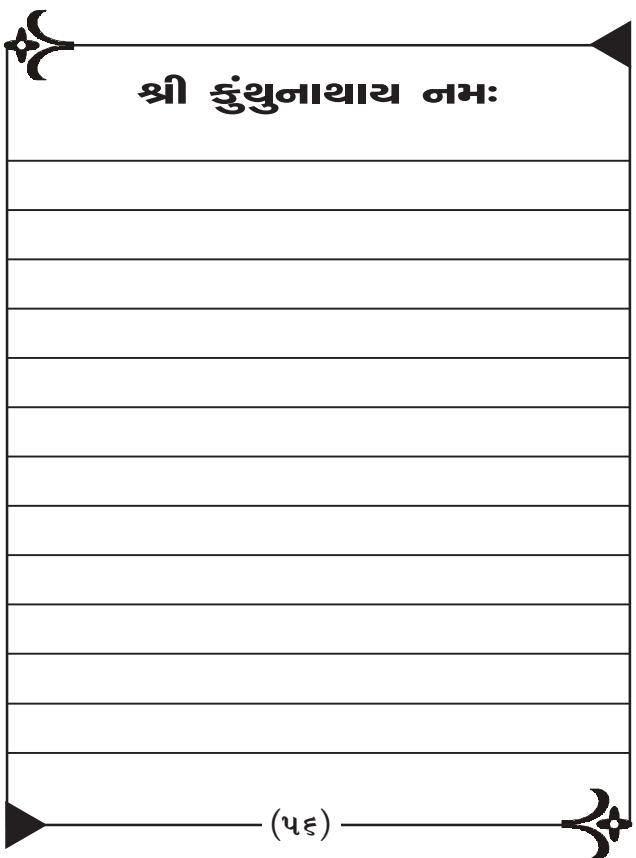
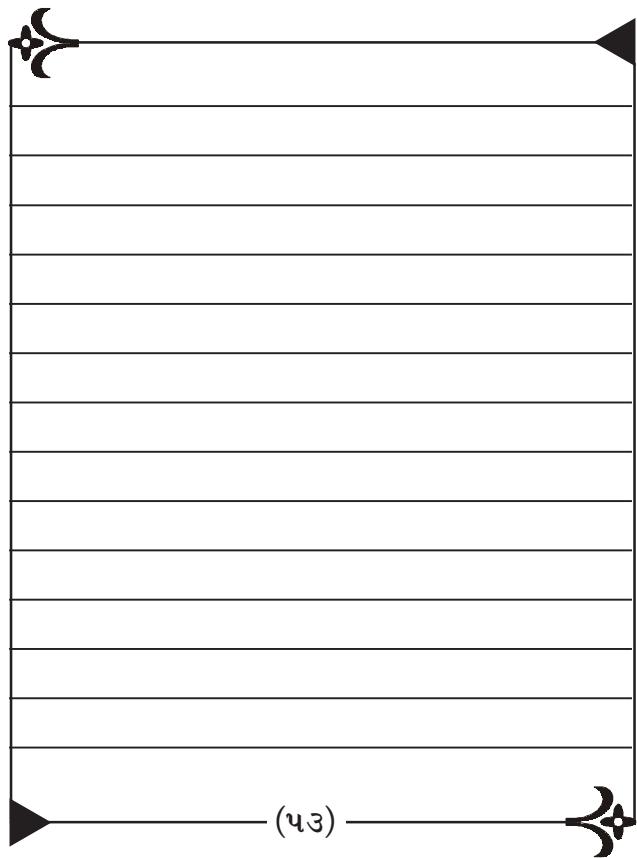
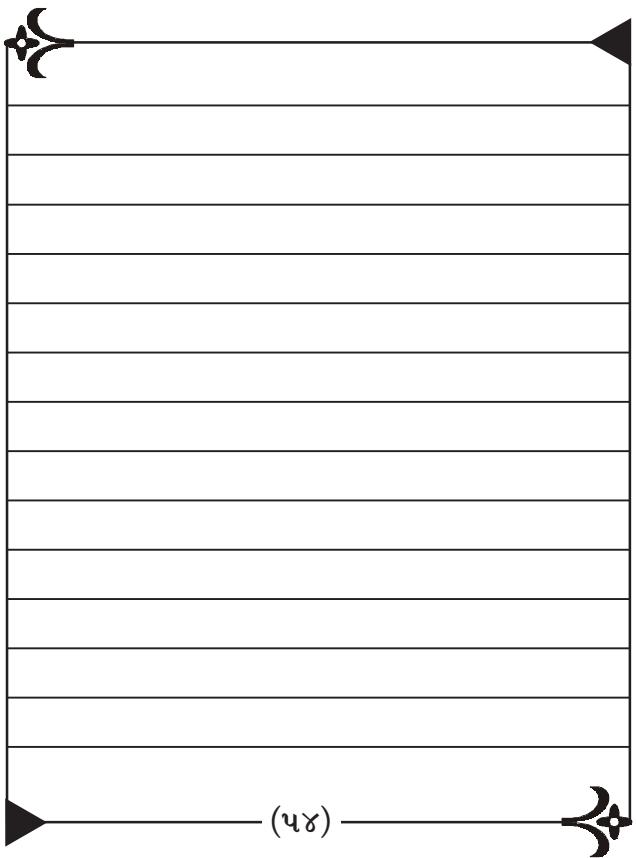
શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ

(୧) ଶ୍ରୀ ହସ୍ତିନାପୁର୍ତ୍ତିର୍

- (૫૨)

- (86)

- (49)

શ્રી અરનાથાય નમઃ

(૫૮)

(૫૭)

શ્રી મલિનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી ભોગણીજ તીર્થ

(૫૯)

(૫૮)

શ્રી મુનિસુવતસ્વામિને નમઃ

(૧) શ્રી ભર્ત્ય તીર્થ

(૬૨)

શ્રી નમિનાથાય નમઃ

(૬૬)

(૬૫)

શ્રી નેમિનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી ગીરનાર તીર્થ

(૬૮)

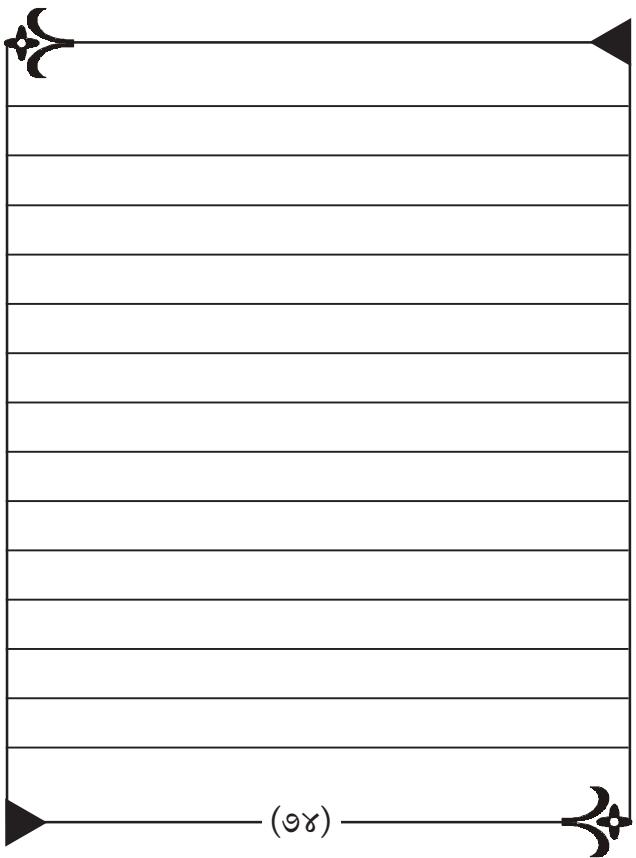
(૬૭)

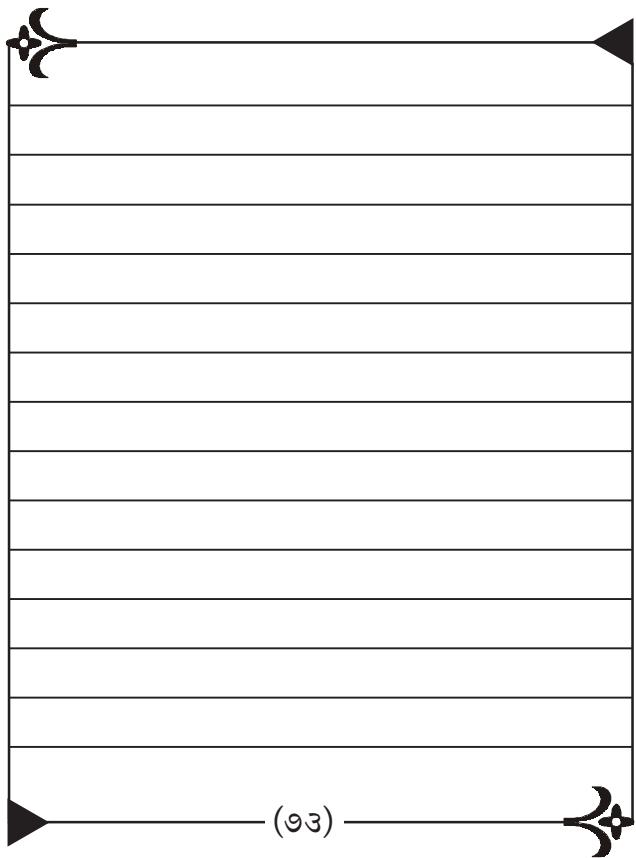
શ્રી પાર્શ્વનાથાય નમઃ

(૧) શ્રી શંખેશ્વર તીર્થ

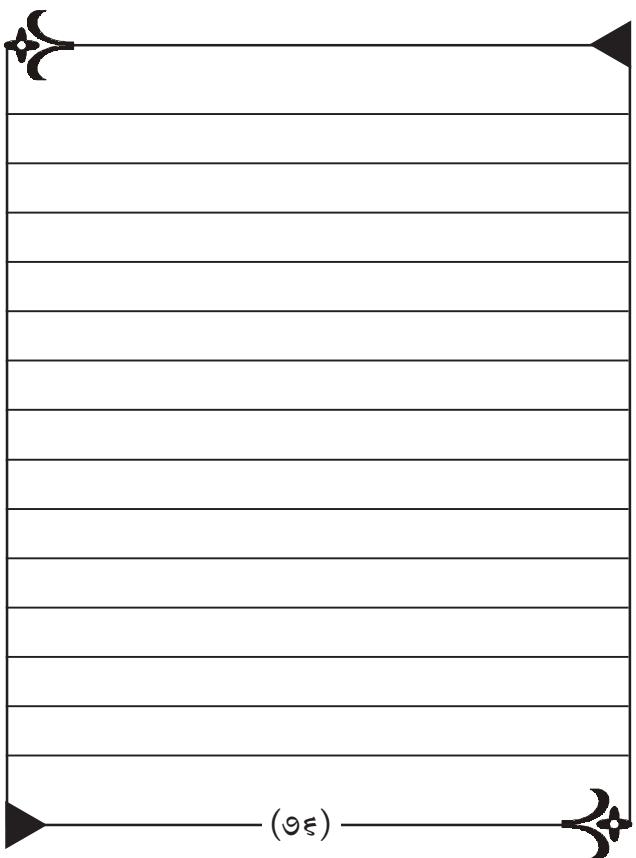
(૭૨)

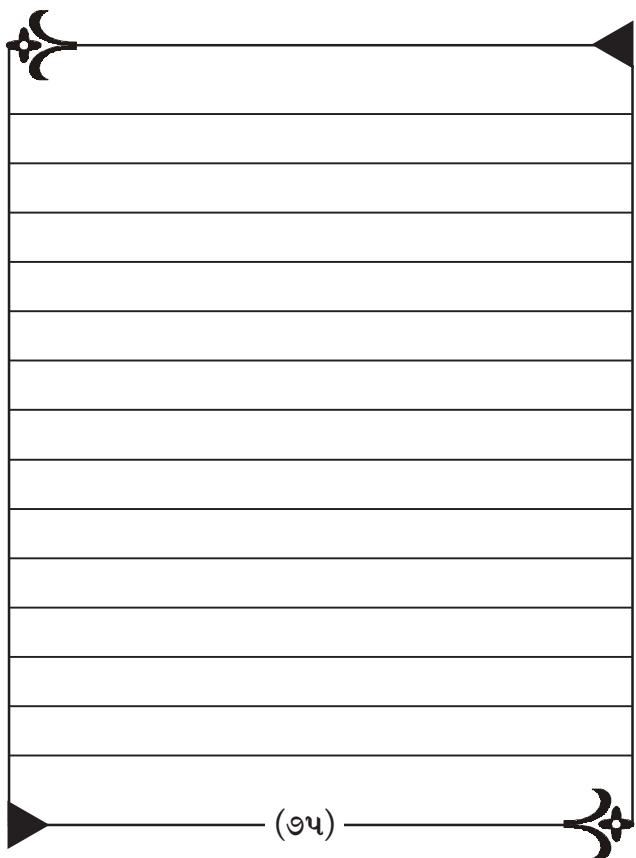
(98)

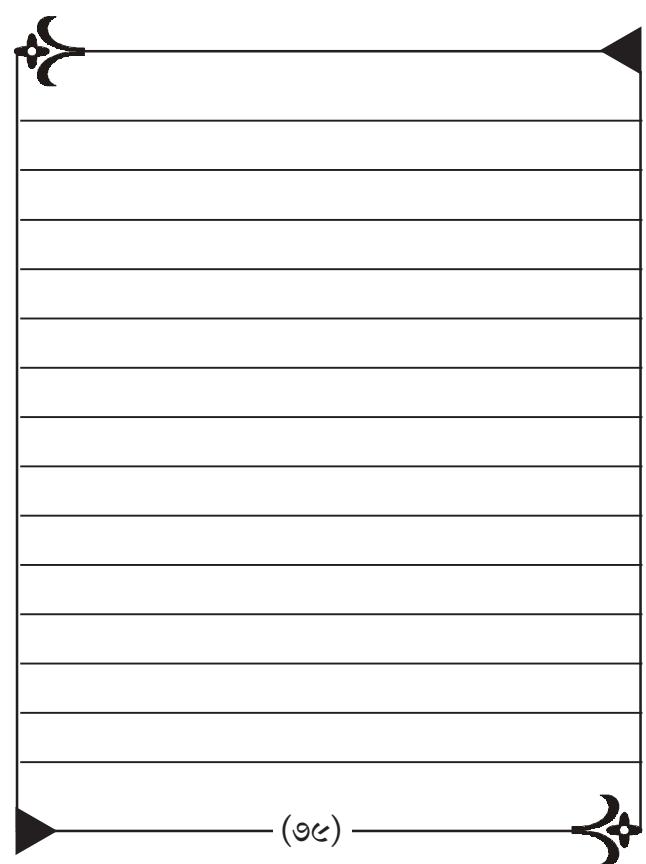
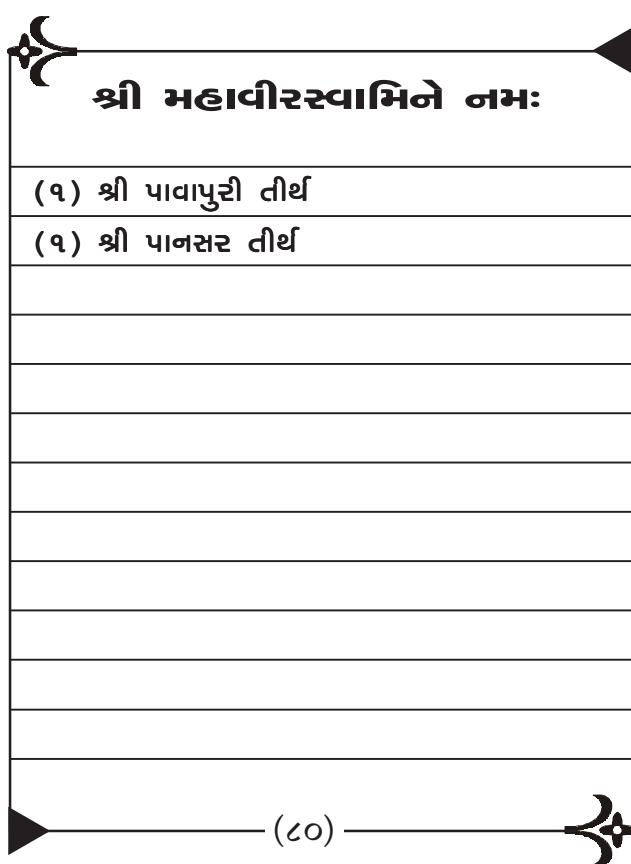
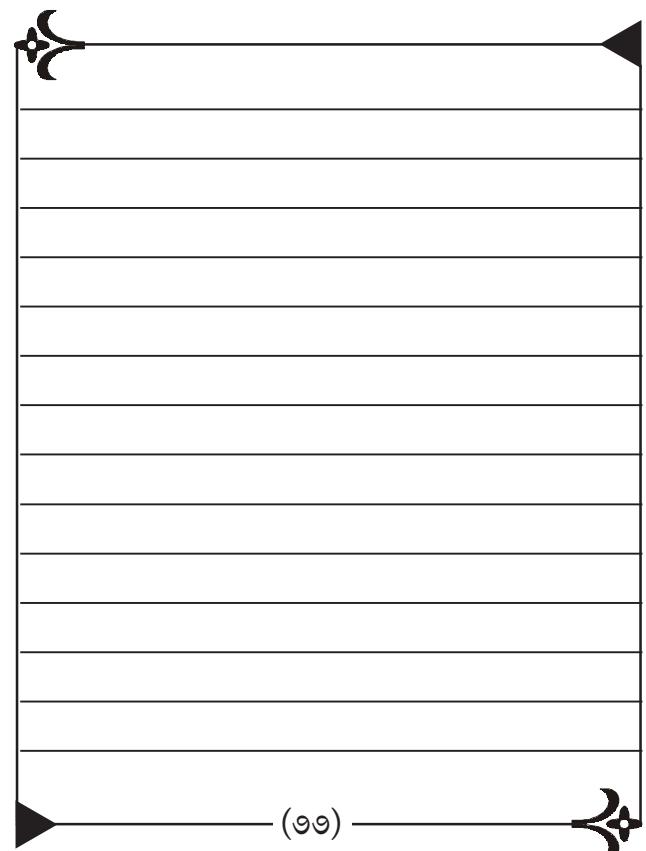
(93)

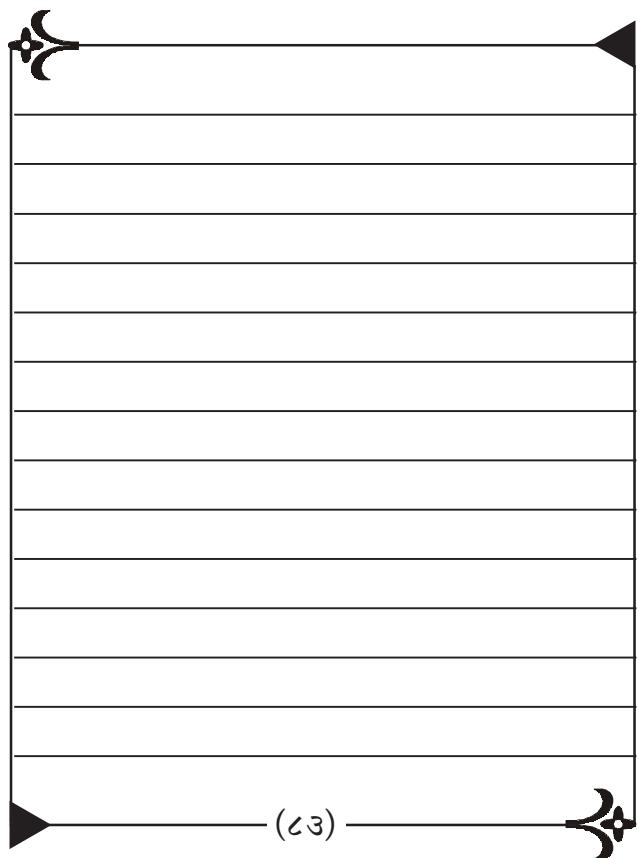
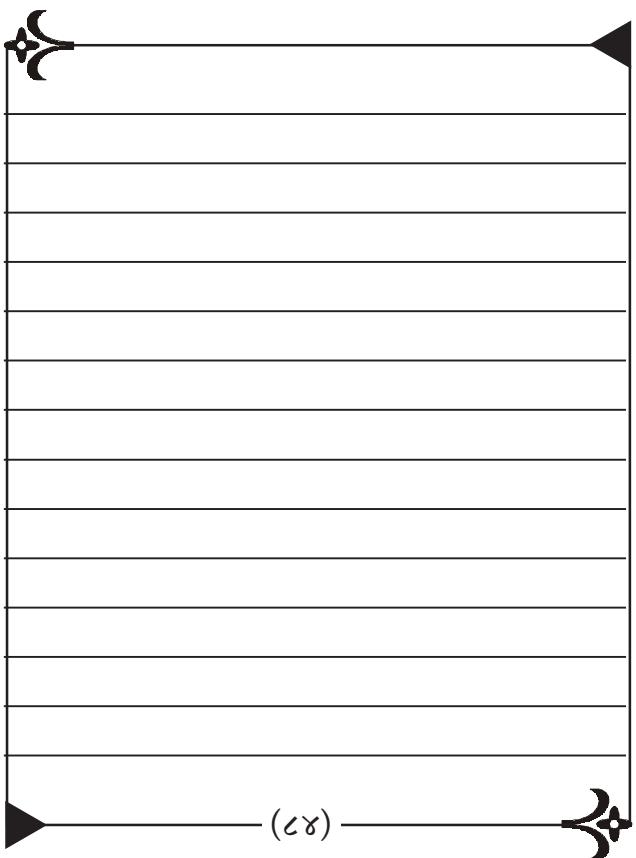
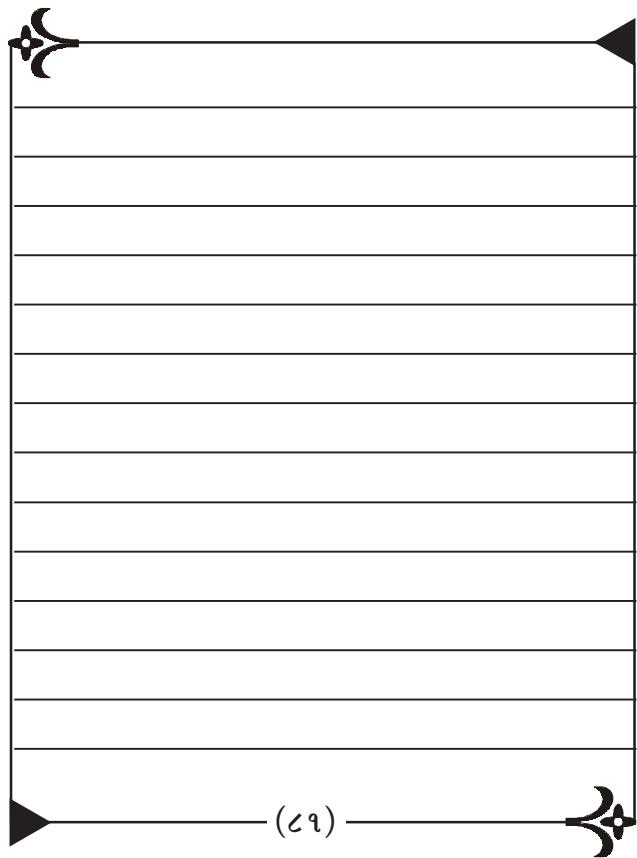
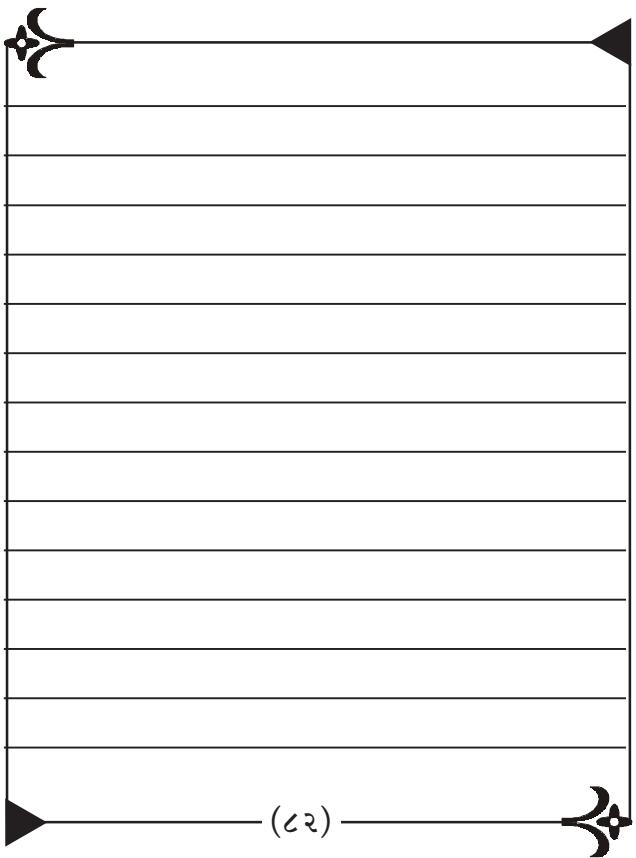

(96)

(94)

શ્રી સીમંધરસ્વામિને નમઃ

(૧) શ્રી મહેસાણા તીર્થ

(૨) શ્રી નંદિગ્રામ તીર્થ

(૮૬)

(૮૫)

(૮૮)

(૮૭)